

«Казакстан Республикасының Әділет министрлігі
Шығыс Казакстан облысының әділет департаментінің
Семей қаласының ауданаралық әділет басқармасы»
республикада мемлекеттік мекемесі

Занды тұлғага (филиал мон екіндік) мемлекеттік
(есептік) тірші

20 ж. 13 05 жергілдік
СН 13084000 7973
МН 5399 1917-27 ұйғ.

Казақстан Республикасы
Каржы министрлігі
Мемлекеттік мұлік және жекешелендіру
комитеті Төрағасының
2020 жылғы «29» сәуірдегі №249
бүйрығымен
БЕКІТІЛГЕН

**«СЕМЕЙ қаласының ШӘҚӘРІМ атындағы УНИВЕРСИТЕТІ»
КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫНЫҢ
ЖАРҒЫСЫ**

Семей қ., 2020 жыл

1. Жалпы ережелер

1. «Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті» Коммерциялық емес акционерлік қоғамының (бұдан әрі – Қоғам) осы Жарғысы, Қоғамның атауын, орналасқан жерін, ұйымдастырылу және жұмыс істеуінің құқықтық негіздерін, оның органдарын құру тәртібі мен құзыретін, оның қызметін қайта ұйымдастыру және тоқтату шарттарын, Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін басқа да қызметтерін айқындайтын құрылтай құжаты болып табылады

2. Қоғам «Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Жоғары оку орындарының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 11 қазандығы № 752 қаулысына сәйкес құрылды.

3. Қоғамның атауы:

ТОЛЫҚ:

- 1) мемлекеттік тілде: «Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы;
- 2) орыс тілінде: некоммерческое акционерное общество «Университет имени Шакарима города Семей»;
- 3) ағылшын тілінде: non-profit limited company «Semey University named after Shakarim».

Сокращенное:

- 1) мемлекеттік тілде –«Шәкәрім атындағы Университет» КЕ АҚ;
- 2) орыс тілінде – НАО «Университет имени Шакарима»;
- 3) ағылшын тілінде – NLC «Shakarim University Semey».

4. Қоғамның орналасқан жері: Қазақстан Республикасы, 071410 Семей қаласы, Тәңірбергенов көшесі, 1.

5. Қоғамның қызмет ету мерзімі шектелмеген.

6. Қазақстан Республикасының Үкіметі атынан Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті Қоғамның құрылтайшысы болып табылады.

7. Қоғамның 100% мемлекеттік акциялар пакетіне иелік ету және пайдалану құқығын жүзеге асыратын тиісті саладағы уәкілетті орган Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі (бұдан әрі - Жалғыз акционер) болып табылады.

Жалғыз акционер акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне кіретін мәселелерді Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қарастырады және шешімдер қабылдайды.

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитетімен келісім бойынша шешілеттін мәселелерді қоспағанда, Қазақстан Республикасының заңнамаларына және осы Жарғыға сәйкес акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдерді Жалғыз акционер өзі дербес қабылдайды.

8. Қоғам өз қызметінің басты мақсаты ретінде табыс табуды көзdemейтін және алынған таза кірісті Қоғамның Жалғыз акционерінің пайдасына бөлмейтін коммерциялық емес ұйым болып табылады.

Қоғам коммерциялық ұйымға айнала алмайды.

9. Қоғам өзінің қызметін жүзеге асыру үшін қаражат тарту мақсатында акциялар шығара алады, одан түскен табыс тек қана Қоғамды дамытуға және оның қызметкерлері мен білім алушылары үшін қажетті жағдайлар жасауға пайдаланылады.

Қоғам акциялар бойынша дивидендер төлемейді, артықшылық беретін акциялар, туынды және айырбасталатын бағалы қағаздар шығаруды жүзеге асырмайды.

10. Қоғамның өзі өндіретін (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) және (немесе) өткізетін тауарларының бағалары Қоғам тарапынан дербес белгіленеді.

2. Қоғамның заңды мәртебесі

11. Қоғам өзі әзірлеген білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын, білім алушылар мен профессор-окытушылар құрамының арақатынасын, окуға қабылдау тәртібін, оқу жүктемесінің, оқу, ғылыми, ғылыми-техникалық, кәсіпкерлік, өндірістік-шаруашылық, инновациялық және әдістемелік қызметтің өз нормалары мен нормативтерін, еңбекке ақы төлеу нысандары мен мөлшерлерін өз бетінше айқындастын және қолданатын білім беру ұйымы мәртебесіне ие.

12. Қоғам Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес заңды тұлға болып табылады, дербес балансы, банктік шоттары болады, өз атынан мұліктік, сондай-ақ жеке мұліктік емес құқықтарды иеленеді, жүзеге асыра алады, жауапты болады, сотта талапкер және жауапкер бола алады.

13. Қоғамның атауы мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдерінде көрсетілген мөрі, мөртаңбалары, өз атауы бар бланкілері және өз қызметін жүзеге асыру үшін қажетті өзге де деректемелері болады.

14. Қоғамның атқарушы органды бекітетін және белгіленген тәртіппен тіркелетін өз тауар белгісі және өзге де айырмым символикалары, үлгілері болуы мүмкін.

15. Қоғам өз қызметінде Қазақстан Республикасының Конституциясын, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексін, Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексін, Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 13 мамырдағы «Акционерлік қоғамдар туралы», 2003 жылғы 2 шілдедегі «Бағалы қағаздар нарығы туралы», 2001 жылғы 16 қаңтардағы «Коммерциялық емес ұйымдар туралы», 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім туралы», 2011 жылғы 18 ақпандағы «Ғылым туралы», 2015 жылғы 31 қазандағы «Ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін коммерцияландыру туралы», 2011 жылғы 1 наурыздағы «Мемлекеттік мұлік туралы» заңдарын (бұдан әрі-зан) басшылыққы алады және өз қызметін Қазақстан Республикасының өзге де

нормативтік құқықтық актілеріне, сондай-ақ осы Жарғыға сәйкес жүзеге асырылады.

16. Қоғам Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіп бойынша заңды тұлғалардың жарғылық капиталдарына қатысуға, филиалдар мен өкілдіктер құруға құқылы.

Филиалдар мен өкілдіктер Қоғамның басқару органды (Директорлар кеңесі) бекітетін ережелердің негізінде әрекет етеді.

17. Қоғам осы Жарғыда белгіленген мақсаттарға сәйкес кәсіпкерлік қызметпен айналыса алады.

18. Қоғам саяси қызметтің кез келген түрі мен нысанынан қалыс қалады және саяси партиялар мен діни бірлестіктердің өз қызметіне араласуына жол бермейді. Қоғамда саяси партиялардың, қоғамдық-саяси және діни қозғалыстардың идеяларын насиҳаттауға, олардың ұйымдық құрылымдарын құруға және олардың жұмыс істеуіне жол берілмейді.

3. Қоғамның құрылтай құжаттары

19. Осы Жарғы қоғамның құрылтай құжаты болып табылады.

20. Барлық мұдделі тұлғалар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіп бойынша Қоғамның Жарғысымен танысуға құқылы.

4. Қоғамның мақсаты, қызметінің мәні мен түрлері

21. Қоғам қызметінің мақсаты – ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке тұлғаны қалыптастыру, дамытуға және кәсіби дамытуға бағытталған сапалы білім алу, оқыту және оқыту үшін, сондай-ақ ғылыми әлеуетті дамыту және әзірлемелерді коммерциялау үшін қажетті жағдайлар жасау болып табылады.

Қоғамның білім беру үдерісінің мақсаты халықаралық стандарттарға сәйкес келетін жоғары сапалы оқыту болып табылады.

Оқыту сатылары:

- мектепке дейінгі білім беру
- бастауыш және жалпы орта білім беру;
- техникалық және кәсіптік білім: колледж, орта білімнен кейінгі;
- жоғары білім: бакалавриат;
- жоғары оқу орнынан кейінгі білім: магистратура, докторантуралық, пост докторантуралық;

- білім жетілдіру, оның ішінде қайта даярлау және педагогикалық, ғылыми-педагогикалық кадрлар мен мамандардың біліктілігін арттыру;

- бейресми білім беру;
- оқушыларға арналған оқыту және дамыту курстары.

Білім беру қызметі оқытудың мынадай нысандары бойынша жүзеге асырылады: күндізгі, сондай-ақ қашықтықтан оқыту технологияларын, дуальды оқыту нысанын және экстернатты (бейресми білім беру) пайдалану арқылы оқыту.

22. Қоғамдағы білім беру үдерісі мемлекеттік, орыс, ағылшын тілдерінде және қажет болған жағдайда басқа тілдерде жүзеге асырылады.

23. Қоғам қызметінің мәні: мектепке дейінгі, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру саласында білім беру қызметтерін, сондай-ақ ақылы негізде және мемлекеттік білім беру гранты (мемлекеттік тапсырыс) негізінде техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білім берудің, бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын ұсыну болып табылады.

24. Қоғам қызметінің негізгі түрлері:

1) жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламалары бойынша кадрлар даярлау, сондай-ақ іргелі және қолданбалы ғылыми зерттеулерді қоса алғанда, ғылыми-техникалық, инновациялық қызмет, ғылыми-зерттеу жұмысы;

2) білім алушылар мен қызметкерлерді тамақтандыруға, жатын орынмен қамтамасыз етуге, оларға медициналық қызмет көрсетуге байланысты жағдайлар жасау;

3) білім алушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету;

4) спорттық және мәдени-бұқаралық іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу;

5) деңе шынықтыру-сауықтыру іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу, спорттық және шығармашылық секциялар құру, спорт ғимараттарын пайдалану, сондай-ақ спорт саласындағы өзге де қызмет;

6) білім беру үдерісін, зерттеулерді, ғылыми, тәрбиелік және әлеуметтік-мәдени қызметті қамтамасыз етуге арналған баспа және полиграфиялық қызмет;

7) халықаралық және республикалық деңгейдегі түрлі іс-шараларды: білім алушылар мен педагог қызметкерлер арасындағы олимпиадаларды, жарыстарды, конкурстарды, конференцияларды, семинарларды, сондай-ақ сауда көрмелерін, концерттерді ұйымдастыру және оларға қатысу;

8) жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыру және мектепке дейінгі, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру, сондай-ақ техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білім беру, бейресми білім беру салаларындағы қызметтер;

9) технополистер, технопарктар, бизнес-инкубаторлар, инновациялық орталықтар, технологияларды коммерцияландыру және трансфертеу орталықтарын, жобалық конструкторлық бюrolарды және қызмет бейіні бойынша басқа да құрылымдарды құру;

10) білім және ғылым жүйесін одан әрі дамытуға және жетілдіруге бағытталған инновациялық әдістерді, оқыту технологиялары мен зерттеулерді әзірлеуге, байқаудан өткізуға және енгізуға қатысу;

11) білім берудің барлық деңгейлері үшін цифрлық интерактивті білім беру ресурстары мен оқу фильмдерін ұйымдастыру, жасау және дамыту;

12) білім мен ғылымды өндіріспен интеграциялауға қатысу;

13) Қазақстан Республикасының еншілес және басқа да ұйымдары мен шетелдік ұйымдардың қаржы ресурстарын тарта отырып, тәжірибелік-

конструкторлық жұмыстарды, инновациялық және инвестициялық жобаларды ұйымдастыру, қаржыландыру, сондай-ақ білім және ғылым саласындағы жобаларды венчурлік қаржыландырудың тетіктері мен инфрақұрылымын қалыптастыруға қатысу;

- 14) жеке меншікті жалға алу және басқару;
- 15) ветеринария, сондай-ақ өсімдік шаруашылығына, мал шаруашылығына жәрдемдесетін қызмет және суару жүйелерін пайдалану қызметі;
- 16) қосымшалар (қолданбалы бағдарламалар) орналастырылған ақпараттық технологиялар саласындағы кеңес беру және практикалық қызмет, ақпараттық қызмет көрсету саласындағы веб-порталдардың қызметі және өзге де қызмет түрлері;
- 17) геодезия, картография, жерге орналастыру және гидрометеорология саласындағы қызметтер;
- 18) инженерлік-техникалық кеңестер беру қызметі;
- 19) биотехнология, жаратылыстану және техникалық ғылымдар саласындағы ғылыми зерттеулер мен эксперименттік әзірлемелер, сондай-ақ өзге де кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет;
- 20) қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар саласындағы қолданбалы зерттеулер мен эксперименттік әзірлемелер;
- 21) ауызша және жазбаша аударма жөніндегі қызмет;
25. Егер жекелеген қызмет түрлерін жүзеге асыру үшін уәкілетті органдардың арнайы рұқсаты (лицензиясы) қажет болған жағдайда, Қоғам осы қызмет түрлерін белгіленген тәртіппен тиісті рұқсатты (лицензияны) алғаннан кейінған жүзеге асырады.

5. Қоғамның құқықтары

26. Қоғам Қазақстан Республикасының заңнамасына сай төмендегі қызметтерді жүзеге асыруға құқылы:

- 1) Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына мен классификаторларға сәйкес мектепке дейінгі, бастауыш, орта, кәсіптік-техникалық, орта білімнен кейінгі білім берудің оқу, оқу-тәрбие бағдарламаларын, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын әзірлеп және бекітуге;
- 2) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру педагогтері мен қызметкерлері лауазымдарының біліктілік сипаттамаларын айқындауға;
- 3) педагогтерді, профессор-оқытушылар құрамын, ғылыми қызметкерлерді және әкімшілік-басқару персоналын конкурстық алмастыру қағидаларын әзірлеу және бекітуге;
- 4) білім беру және өзге де қызметтерді көрсету шартының нысанын әзірлеу және бекітуге;

- 5) дербес әзірленген оқу жүктемесі нормаларының негізінде, еңбекке ақы төлеу нысандары мен мөлшерлерінің негізінде білім беру қызметін жүзеге асыруға;
  - 6) мектепке дейінгі, бастауыш, негізгі, орта, кәсіптік және техникалық, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарына қабылдау қағидаларын әзірлеу және бекітуге;
  - 7) жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымын дамыту бағдарламасын әзірлеуге;
  - 8) оқушыларға аттестат беруге және біліктілік тағайындауға, білім алушыларға «Бакалавр», «Магистр» академиялық дәрежелерін беруге;
  - 9) кәсіптік практиканы ұйымдастыру мен өткізу қағидаларын және практика базалары ретінде ұйымдарды айқындау қағидаларын әзірлеу және бекітуге;
  - 10) жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларына сәйкес білім алушыларды ауыстыру және қайта қабылдау қағидаларын әзірлеу және бекітуге;
  - 11) білім алушыларға дәрігерлік-консультациялық комиссия қорытындысы, әскери қызметке шақыру туралы шақыру қағазының негізінде, бала үш жасқа толғанға дейін оның тууына, бала асырап алуына байланысты академиялық демалыстар беруге;
  - 12) ішкі тәртіп қағидаларын әзірлеу және бекітуге;
  - 13) жұмыс оқу жоспарлары мен жұмыс оқу бағдарламаларын әзірлеу және бекітуге;
  - 14) оқытудың жаңа технологияларын енгізуге;
  - 15) жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларына сәйкес білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, оларды аралық және қорытынды аттестаттау жүргізуге;
  - 16) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен кадрлардың біліктілігін көтеру және қайта даярлауды қамтамасыз етуге;
  - 17) қаржы-шаруашылық және материалдық-техникалық қамтамасыз етуге, оның ішінде жабдықтармен жарақтандыруға;
  - 18) кадрларды кәсіптік даярлаудың қазіргі заманғы нысандарын енгізуге;
  - 19) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қаржылық есептілікті ұсынуға.
27. Қоғам сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес:
- 1) жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымының эндаумент-қорын құру;
  - 2) бюджеттен тыс қаржыландыру көздері есебінен ғылыми-білім беру қызметі бойынша занды тұлғалар құру;
  - 3) стартап-компаниялар ашуға;
  - 4) жарғылық қызметті жүзеге асыру үшін қосымша қаржы және материалдық қаражат көздерін тартуға;
  - 5) шет мемлекеттерде филиалдар құруға құқылы;

6) білім беру саласындағы мемлекеттік мұлік пен мекемелерді сенімгерлік басқару үшін қабылдауға құқылы.

6. Қоғамның мұлкі

28. Қоғамның мұлкі оның қызметін қамтамасыз етуге арналған және оған меншік құқығымен тиесілі болады.

29. Қоғамның мұлкі мыналардан құралады:

1) Жалғыз акционер Қоғамның акцияларын төлеуге берген мұлік;

2) өз қызметінің нәтижесінде алынған кірістер;

3) мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша Қоғамның білім беру қызметіне бөлінген қаржы;

4) базалық, гранттық және бағдарламалық-нысаналы қаржыландыру бойынша Қоғамның ғылыми және ғылыми-техникалық қызметінің қаржысы;

5) жеке және заңды тұлғалардың қайырымдылық жарналары, оның ішінде эндаумент-қорлар;

30. Қоғам қызметінің нәтижесінде алынған табыстар тек қана Қоғамды дамытуға және оның қызметкерлері мен білім алушылары үшін қажетті жағдайлар жасауға пайдаланылады;

31. Қоғамның білім беру қызметін мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша қаржыландыруды заңнамада белгіленген тәртіппен тиісті саладағы уәкілетті орган бір білім алушыға шаққанда айқындалатын жыл сайын белгіленетін норматив негізінде жүзеге асырады.

32. Базалық, гранттық және бағдарламалық-нысаналы қаржыландыру бойынша Қоғамның ғылыми және ғылыми-техникалық қызметін қаржыландыруды тиісті саладағы уәкілетті орган жыл сайын белгіленетін норматив негізінде жүзеге асырады.

33. Қоғам қолданыстағы заңнамада көзделген тәртіппен банктік кредиттер алуға құқылы.

7. Жалғыз акционердің құқықтары мен міндеттері

34. Қоғамның Жалғыз акционері:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасында және Жалғыз акционер белгілеген немесе Қоғамның Жарғысында көзделген тәртіппен қоғамды басқаруға қатысуға;

2) Қоғамның қызметі туралы ақпарат алуға, оның ішінде Жалғыз акционер немесе Қоғамның Жарғысы айқындаған тәртіппен Қоғамның қаржылық есептілігімен танысуға;

3) орталық депозитарийден немесе номиналды ұстаушыдан оның бағалы қағаздарға меншік құқығын растайтын үзінді көшірмелер алуға;

4) Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысын шақыруды талап етуге;

5) аудиторлық үйім тарапынан Қоғам қызметіне тексеріс жүргізуін талап етуге;

6) Қоғамның органдары қабылдаған шешімге сот тәртібімен дау айтуда;

7) Қоғамға оның қызметі туралы жазбаша сұрау салуға және қоғамға сұрау салу келіп түскен күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде дәлелді жауптар алуға;

8) Қоғам таратылған кезде мүліктің бір бөлігіне;

9) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген жағдайларды қоспағанда, Қоғамның акцияларын немесе оның акцияларына айырбасталатын басқа да бағалы қағаздарын заңда белгіленген тәртіп бойынша артықшылықпен сатып алуға құқылы.

35. Жалғыз акционердің заңнамада және осы Жарғыда көзделген басқа да құқықтары болуы мүмкін.

36. Қоғамның Жалғыз акционері міндettі:

1) акцияларды Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қоғамның осы Жарғысында көзделген тәртіппен төлеуге;

2) орталық депозитарийге және осы акционерге тиесілі акциялардың номиналды ұстаушысына Қоғамның акцияларын ұстаушылар тізілімдерінің жүйесін жүргізу үшін қажетті мәліметтердің өзгергені туралы он күн ішінде хабарлауға;

3) Қоғам немесе оның қызметі туралы қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын ақпаратты жария етпеуге;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өзге де міндettерді орындауға тиісті.

8. Қоғамның, Жалғыз акционердің, Директорлар кеңесінің және Басқарманың жаупкершілігі

37. Қоғам өз міндettемелері бойынша өз мүлкі шегінде жаупты болады.

38. Қоғам Жалғыз акционердің міндettемелері бойынша жаупты болмайды. Жалғыз акционер қоғамның міндettемелері бойынша жауп бермейді және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген жағдайларды қоспағанда, өзіне тиесілі акциялардың құны шегінде қоғамның қызметіне байланысты залалдар тәуекелін көтереді.

39. Қоғам мемлекеттік міндettемелері бойынша жауп бермейді, сол сияқты мемлекет оның міндettемелері бойынша жауп бермейді.

40. Директорлар кеңесінің мүшелері мен Басқарма мүшелері Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда және тәртіп бойынша Қоғам және Жалғыз акционер алдында жаупты болады.

41. Басқарма Төрағасы-Қоғам ректоры Қоғамның қаржы-шаруашылық қызметіне, мүліктің сақталуына және қоғамда сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды үйымдастыруға дербес жаупты болады.

9. Қоғам акциялары

42. Қоғам жай акцияларды ғана шығарады.

43. Қоғамның акцияларын шығару құжатсыз нысанда жүзеге асырылады.

44. Жарияланған акциялар саны шегінде қоғамның орналастыру (өткізу) туралы, оның ішінде орналастырылатын (өткізілетін) акцияларының саны, оларды орналастыру (өткізу) тәсілі мен бағасы туралы шешімді Қоғамның Директорлар кеңесі қабылдайды.

45. Қоғамның орналастырылатын акцияларын төлеуге ақша, мұліктік құқықтар (оның ішінде зияткерлік меншік объектілеріне құқықтар) және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, өзге де мұлік енгізілуі мүмкін.

Ақшадан басқа, өзге мұлікпен ақы төлеу бағалаушы айқындайтын баға бойынша жүзеге асырылады.

46. Қоғамның акцияларын ұстаушының тізілімдер жүйесін қалыптастыруды, жүргізуді және сактауды тәуелсіз тіркеуши Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырады.

47. Қоғамның акцияларын ұстаушылар тізілімдерінің жүйесін жүргізу, сондай-ақ үәкілетті органға ол бойынша ақпарат беру тәртібі Қазақстан Республикасының Бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасында айқындалады.

48. Қоғам өз акцияларын олардың шығарылымы мемлекеттік тіркеуге алынғаннан кейін орналастырады.

49. Жай акция Заңға сәйкес Жалғыз акционерге оның қарауына берілетін барлық мәселелер бойынша шешімдер қабылдау құқығын береді. Жай акция Жалғыз акционерге Қоғам таратылған кезде Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен оның мүлкін алуға құқық береді.

10. Қоғамның жарғылық капиталы

50. Жарғылық капитал Қоғамның қызметін қамтамасыз ету үшін құрылады және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қоғам құрылтайшысының акцияларға ақы төлеуі арқылы қалыптастырылады.

51. Қоғамның жарғылық капиталын ұлғайту Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген тәртіп және негіздер бойынша жүргізілуі мүмкін.

11. Ақылы білім беру қызметтерін басқару тәртібі

52. Қоғам тегін білім беру қызметтерін көрсетумен қатар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін шарттарда және тәртіппен ақылы қызметтер көрсетеді.

Қоғам мен білім алушының, оның ата-анасының немесе занды өкілдерінің ақылы білім беру қызметтерін іске асыруға байланысты өзара қарым-қатынастары білім деңгейін, оқу мерзімдерін немесе академиялық кредиттер жинақтауды, оқу ақысының мөлшерін, өзге де талаптарды айқындайтын келісім-шартпен реттеледі.

12. Білім беру үдерісін ұйымдастыру

53. Қоғам білім берудің көпденгейлі құрылымында білім берудің мынадай деңгейлерінің білім беретін оқу бағдарламаларын іске асырады: мектепке дейінгі, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру, жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру, қосымша білім беру, бейресми білім беру және пост докторантура.

54. Қоғамда мамандарды даярлау мерзімі мен деңгейі бойынша жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламалары, сондай-ақ қосымша білім (педагогикалық бағыт бойынша екінші біліктілік) алғысы келетін педагогикалық білімі бар адамдарға арналған қосымша білім беру бағдарламалары іске асырылуы мүмкін.

55. Қоғам білім беру бағдарламаларын тиісті білім беру деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес іске асырады.

56. Қоғам білім алушылардың қазақ тілін мемлекеттік тіл ретінде білуін, сондай-ақ тиісті білім деңгейінің мемлекеттік жалпы білім беру стандартына сәйкес орыс тілін және шет тілдерінің бірін оқып-үйренуін қамтамасыз етуге тиіс.

57. Оқу үдерісін ұйымдастырудың барлық мәселелері білім беру саласындағы нормативтік-құқықтық құжаттармен реттеледі.

58. Қоғам жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламасы бойынша оқыту үшін білім алушыларды аралық аттестаттаудың нысандарын, тәртібі мен мерзімділігін өз бетінше таңдайды.

59. Қоғамдағы білім алушыларды қорытынды аттестаттау олардың тиісті білім деңгейін менгеру дәрежесін айқындау мақсатында жүргізіледі, оның нәтижелері бойынша білім туралы құжат беріледі.

13. Таза табысты бөлу

60. Қоғамның коммерциялық емес білім беру үйімі ретіндегі таза табысы (салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді төлегеннен кейін және Жалғыз акционер есепті жыл үшін Қоғамның жылдық қаржылық есептілігін белгіленген тәртіппен бекіткеннен кейін) қоғамның билігінде қалады.

61. Таза табыс Жалғыз Акционердің шешімімен көзделген, қоғамды дамытуға және қызметкерлер мен білім алушылар үшін қажетті жағдайлар жасауға ғана жіберіледі.

62. Қоғамның акциялары бойынша дивидендтер есептеуге және төлеуге жол берілмейді.

14. Қоғамның Органдары

63. Қоғамның органдары:

1) жоғары орган – Жалғыз акционер;

- 2) басқару органды - Директорлар кеңесі;
- 3) атқарушы орган – Басқарма (Ректорат);
- 4) алқалы орган – Ғылыми кеңес;
- 5) қоғамның қаржы-шаруашылық қызметіне бақылауды жүзеге асыратын орган – Ішкі аудит қызметі;
- 6) Комплаенс қызметі.

15. Қоғамның Жалғыз акционері

64. Қазақстан Республикасының заңнамасымен акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдерді жалғыз акционер жеке-дара қабылдайды және жазбаша түрде ресімделуге тиіс.

65. Жалғыз акционердің айрықша құзыретіне мынадай мәселелер жатады:

- 1) Республикалық комиссияның ұсынымы негізінде Басқарма Төрағасын – Қоғам ректорын сайлау (тағайындау), өкілеттік мерзімін айқындау, өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату;
- 2) басқарма Төрағасын – Қоғам ректорын тәртіптік жауаптылықта тарту;
- 3) академиялық мәселелер бойынша Басқарма мүшесін тағайындау, өкілеттік мерзімін айқындау және оның өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату, сондай-ақ оның тәртіптік жауаптылығы туралы мәселені қарастыру;
- 4) Қоғамның Жарғысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу немесе оны жаңа редакцияда бекіту;
- 5) корпоративтік басқару кодексін, сондай-ақ оған өзгерістер мен толықтыруларды бекіту;
- 6) Қазақстан Республикасы Үкіметінің тиісті шешімі негізінде қоғамды ерікті түрде қайта ұйымдастыру немесе тарату;
- 7) Қоғамның жарияланған акцияларының санын ұлғайту туралы шешім қабылдау;
- 8) Директорлар кеңесінің сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындау, оның мүшелерін сайлау және олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, сондай-ақ Директорлар кеңесінің мүшелеріне олардың өз міндеттерін атқарғаны үшін сыйақылар мен шығыстарды өтеудің мөлшері мен шарттарын айқындау;
- 9) Қоғамның аудитін жүзеге асыратын аудиторлық ұйымды айқындау;
- 10) жылдық қаржылық есептілікті бекіту;
- 11) барлық активтердің жиырма бес және одан да көп пайызын құрайтын сомадағы активтердің бір бөлігін немесе бірнеше бөлігін беру (алу) арқылы Қоғамның өзге заңды тұлғаларды құруға немесе олардың қызметіне қатысусы не өзге заңды тұлғалардың қатысушылары (акционерлері) құрамынан шығыту туралы шешім қабылдау;
- 12) Басқарма Төрағасы-қоғам ректорымен еңбек шартын жасасу;
- 13) нәтижесінде акционерлік қоғам активтері баланстық құнының жалпы мөлшерінің елу және одан көп пайызы сатып алынатын немесе иеліктен шығарылатын (сатып алынуы немесе иеліктен шығарылуы мүмкін) мәміле

туралы шешім қабылдау күніне құны акционерлік қоғам активтері баланстық құнының жалпы мөлшерінің елу және одан көп пайзызын құрайтын мүлікті нәтижесінде қоғам сатып алатын немесе иеліктен шыгаратын (сатып алуы немесе иеліктен шыгаруы мүмкін) ірі мәмілені Қоғамның жасасуы туралы шешім қабылдау;

14) «Мемлекеттік мүлік туралы» Қазақстан Республикасы Занының 177-бабының 2-тармағына сәйкес Жалғыз акционердің құзыretіне жатқызылған кейбір мәселелер бойынша шешімдер белгіленген тәртіппен мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органмен келісу бойынша қабылданады;

15) шешімдер қабылдау заңмен және Қоғамның Жарғысымен Жалғыз акционердің айрықша құзыretіне жатқызылған өзге де мәселелер.

Жалғыз акционердің айрықша құзыretіне жатқызылған мәселелерді дайындауды Директорлар кеңесі және/немесе атқарушы орган жүзеге асырады.

66. Егер Қазақстан Республикасының заңдарында өзгеше көзделмесе, шешімдер қабылдауы Қоғамның Жалғыз акционерінің айрықша құзыretіне жатқызылған мәселелерді қоғамның басқа органдарының, лауазымды адамдары мен қызметкерлерінің құзыretіне беруге жол берілмейді.

67. Қоғам акционерлерінің (Жалғыз акционерінің) жылдық жалпы жиналысында заңға сәйкес қаралуға тиіс мәселелерді Қоғамның Жалғыз акционерінің қарауына шыгаруға Директорлар Кеңесі бастамашылық жасайды

68. Заңда акционерлердің жылдық жалпы жиналысының құзыretіне жатқызылған, Қоғамның Жалғыз акционерінің қарауына шыгарылатын мәселелер бойынша материалдар мыналарды қамтуға тиіс:

- 1) Қоғамның жылдық қаржылық есептілігі;
- 2) өткен жылғы жылдық қаржылық есептілікке аудиторлық есеп;
- 3) Директорлар кеңесінің өткен қаржы жылындағы Қоғамның таза табысын бөлу тәртібі туралы ұсыныстары;
- 4) Жалғыз акционердің Қоғамның және оның лауазымды тұлғаларының қызметтеріне қатысты үндеу-өтініштерді қарau қорытындылары;
- 5) бастамашының қалауы бойынша өзге де құжаттар.

69. Жалғыз акционер, егер Жарғыда өзгеше белгіленбесе, қоғамның ішкі қызметіне қатысты мәселелер бойынша Қоғамның өзге органдарының кез келген шешімін жоюға құқылы.

16. Қоғамның Директорлар кеңесі

70. Заңда және осы Жарғыда Жалғыз акционердің құзыretіне жатқызылған мәселелерді қоспағанда, қоғам қызметіне жалпы басшылықты Қоғамның Директорлар кеңесі жүзеге асырады.

71. Директорлар Кеңесінің айрықша құзыretіне мынадай мәселелер жатады:

- 1) Қоғам қызметінің басым бағыттарын айқындау;

- 2) жарияланған акциялар саны шегінде акцияларды орналастыру (өткізу) туралы, оның ішінде орналастырылатын (өткізілетін) акциялардың саны, оларды орналастыру (өткізу) тәсілі мен бағасы туралы шешім қабылдау);
- 3) қоғамның орналастырылған акцияларды сатып алуды және оларды сатып алу бағасы туралы шешім қабылдау;
- 4) Қоғамның Директорлар кеңесінің комитеттерін құру және олар туралы Ережелерді бекіту;
- 5) Қоғамның жылдық қаржылық есептілігін алдын ала бекіту;
- 6) Қоғамның ұйымдық құрылымын және штат санын бекіту;
- 7) Қоғамның Басқарма Төрағасы – ректоры лауазымына үміткер адамдардың тізімін қарау, қалыптастыру және оны республикалық комиссияның қарауына жіберу;
- 8) Қоғам Басқармасы мүшелерінің сандық құрамын, олардың өкілеттік мерзімін айқындау және басқарма мүшелерін (Басқарма Төрағасы – Қоғам ректорын және академиялық мәселелер бойынша Басқарма мүшесін қоспағанда) сайлау, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату және тәртіптік жауаптылықта тарту;
- 9) лауазымдық айлық мөлшерін және Басқарма Төрағасы – ректордың, Қоғам Басқармасының мүшелері мен бас бухгалтердің еңбегіне ақы төлеу мен сыйақы беру шарттарын айқындау;
- 10) ішкі аудит қызметінің сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындау, оның басшысы мен мүшелерін тағайындау, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің жұмыс тәртібін, еңбегіне ақы төлеу мен сыйақы берудің мөлшері мен шарттарын айқындау;
- 11) корпоративтік хатшыны тағайындау, оның өкілеттік мерзімін айқындау, оның өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату, сондай-ақ корпоративтік хатшының лауазымдық жалақысының мөлшерін және сыйақы шарттарын айқындау;
- 12) аудиторлық ұйымның, сондай-ақ қоғамның акцияларын төлеуге берілген не ірі мәміленің нысанасы болып табылатын мүліктің нарықтық құнын бағалау бойынша бағалаушының қызметтеріне ақы төлеу мөлшерін айқындау;
- 13) Қоғамның ішкі құжаттарының сыйыптауышын бекіту;
- 14) Қоғамның ішкі қызметін реттейтін құжаттарды (Қоғам қызметін ұйымдастыру мақсатында Қоғам Басқармасы қабылдайтын құжаттарды қоспағанда), оның ішінде аукциондар өткізу және қоғамның бағалы қағаздарына қол қою шарттары мен тәртібін белгілейтін ішкі құжатты бекіту;
- 15) Қоғамның филиалдары мен өкілдіктерін құру және жабу туралы шешімдер қабылдау және олар туралы Ережелерді бекіту;
- 16) Қоғамның басқа заңды тұлғалар акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) он және одан да көп пайзызын сатып алуды (иеліктен шығаруы) туралы шешім қабылдау;

17) акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) он және одан да көп пайзызы қоғамға тиесілі заңды тұлға акционерлерінің (қатысушыларының) жалпы жиналысының құзыретіне жататын қызмет мәселелері бойынша шешімдер қабылдау;

18) Қоғамның міндеттемелерін оның меншікті капиталы мөлшерінің он және одан да көп пайзызын құрайтын шамаға ұлғайту;

19) Қоғам немесе оның қызметі туралы қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын ақпаратты айқындау;

20) ірі мәмілелерді жасау және жасалуы туралы шешімді заңға сәйкес Қоғамның Жалғыз акционері қабылдайтын ірі мәмілелерді қоспағанда, жасалуына Қоғамның мүдделілігі бар мәмілелерді жасасу туралы шешім қабылдау;

21) Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған мерзімге қоғамның даму жоспарын және Қоғамның атқарушы органды дайындаған және ұсынған даму жоспарының орындалуы жөніндегі есепті бекіту;

22) Қоғамның әкімшілік шығыстарына, оның ішінде еңбекке ақы төлеу және сыйақы беру тәртібі бойынша мониторинг жүргізу және бақылау ұйымдастыру;

23) профессор-оқытушылар құрамы мен ғылыми қызметкерлердің лауазымдарына конкурстық орналасу қағидаларын бекіту;

24) жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру үйимына қабылдау қағидаларын бекіту;

25) жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламалары бойынша оқуға ақы төлеу мөлшерлерін бекіту;

26) Білім туралы өзіндік үлгідегі құжаттардың нысанын және оларды толтыруға қойылатын талаптарды бекіту;

27) академиялық құрылымдық бөлімшелерді құру және тарату туралы шешімдер қабылдау;

28) жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру үйимының әндәумент-қорын құру туралы шешім қабылдау;

29) шет мемлекеттерде қоғамның филиалдарын құру туралы шешім қабылдау;

30) Заңда және Қоғамның Жарғысында көзделген, Жалғыз акционердің айрықша құзыретіне жатпайтын өзге де мәселелерді қарау жатады.

72. Директорлар кеңесінің Қоғамның Жарғысына сәйкес оның атқарушы органының құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдер қабылдауға, сондай-ақ Жалғыз акционердің шешімдеріне қайшы келетін шешімдер қабылдауға құқығы жоқ

73. Қоғамның Директорлар кеңесі мүшелерінің саны кемінде бес адам болуға тиіс. Директорлар кеңесі мүшелері санының кемінде отыз пайзызы тәуелсіз директорлар болуға тиіс. Басқарма мүшелері, оның төрағасынан басқа, Директорлар кеңесіне сайлана алмайды.

74. Директорлар кеңесінің мүшелігіне кандидаттар Жалғыз акционер мен Қоғамның мүддесіне сай, Директорлар кеңесінің міндеттерін орындау және

жұмысын тиімді ұйымдастыру үшін қажетті жоғары оқу орны және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласындағы тиісті құзыреттерге, білімге, біліктілікке және іскерлік және/немесе салалық ортадағы он жетістіктерге ие болуға тиіс. Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшелері заң талаптарына сәйкес келуге тиіс.

75. Директорлар кеңесі:

1) мұдделердің ықтимал қақтығыстарын, оның ішінде қоғам меншігін құқыққа сыйымсыз пайдалануды және мұдделілік болуына орай мәмілелер жасасу кезінде лауазымды адамдар мен акционерлер деңгейінде теріс пайдалануды қадағалауға және оларды мүмкіндігінше жоюға;

2) Қоғамдағы корпоративтік басқару практикасының тиімділігін бақылауды жүзеге асыруға міндетті.

76. Директорлар кеңесі директорлар кеңесінің мүшелері гана қатыса алатын өзінің жабық отырысын өткізу туралы шешім қабылдауға құқылы.

77. Директорлар кеңесінің төрағасы, Егер Қоғам Жарғысында өзгеше көзделмесе, **Директорлар кеңесі** мүшелерінің жалпы санының көпшілік дауысымен жасырын дауыс беру арқылы оның мүшелері арасынан сайланады.

78. Директорлар кеңесінің төрағасы болмаған жағдайда, оның функцияларын **Директорлар кеңесінің** шешімі бойынша **Директорлар кеңесі** мүшелерінің бірі жүзеге асырады.

79. Директорлар кеңесінің отырыстары тоқсанына кемінде бір рет шақырылады.

80. Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы Жарғыда белгіленген тәртіппен **Директорлар кеңесінің Төрағасы**;

1) Қоғамның **Директорлар кеңесінің** жұмысын ұйымдастырады;

2) Қоғамның **Директорлар кеңесінің** отырыстарын шақырады және оларға төрағалық етеді, отырыстарда хаттама жүргізуді ұйымдастырады, хаттамаға қол қояды;

3) заңнамаға, осы Жарғыға және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес өзге де функцияларды жүзеге асырады;

81. Директорлар кеңесінің отырысы **Директорлар кеңесі Төрағасының** немесе Қоғам Басқармасының бастамасы бойынша, не **Директорлар кеңесінің** талап етуі бойынша шақырылуы мүмкін, яки:

1) Жалғыз акционердің;

2) Директорлар Кеңесінің кез келген мүшесінің;

3) Қоғамға аудит жүргізген аудиторлық ұйымның;

4) Ишкі аудит қызметінің талабы бойынша шақырылуы мүмкін.

82. Директорлар кеңесінің отырысын шақыру туралы талап **Директорлар Кеңесінің Төрағасына** **Директорлар кеңесі** отырысының күн тәртібінде қаралатын мәселе туралы тиісті жазбаша хабарлама жіберу арқылы жүзеге асырылады.

Директорлар кеңесінің төрағасы отырысты шақырудан бас тартқан жағдайда бастамашы аталған талаппен басқармаға жүгінуге құқылы, ол директорлар кеңесінің отырысын құруға міндетті.

84. Директорлар кеңесінің отырысы Директорлар кеңесінің немесе Басқарманың тәрағасы тарапынан шақыру туралы талап келіп түскен күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірілмей шақырылуы тиіс.

85. Директорлар кеңесінің отырысы аталған талапты қойған адамды міндettі түрде шақыра отырып өткізіледі.

86. Директорлар кеңесінің отырысын өткізу туралы жазбаша хабарламалар жиналыстың күн тәртібіне материалдар қоса беріліп, директорлар кеңесінің мүшелеріне отырыс өтетін күнге дейін күнтізбелік жеті күннен кешіктірілмей жіберілуі керек.

87. Директорлар кеңесінің отырысын өткізу туралы хабарламада отырыстың өткізілетін күні, уақыты және орны туралы мәліметтер, оның күн тәртібі қамтылуға тиіс.

88. Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшесі отырыска қатыса алмаған не бейнеконференцбайланыс арқылы күн тәртібі бойынша қатыса және дауыс бере алмаған жағдайда, күн тәртібі бойынша жазбаша хабарлама жіберу арқылы дауыс бере алады.

89. Директорлар кеңесінің мүшесі өзінің Директорлар кеңесінің отырысына қатыса алмайтыны туралы Қоғам басқармасына алдын ала хабарлауға міндettі.

90. Директорлар кеңесінің отырысын өткізу үшін кворум Директорлар кеңесі мүшелері санының кемінде жартысын құрайды және директорлар кеңесінің қатыспаған мүшелерін (олардың жазбаша түрде білдірген дауыстары болған кезде) ескере отырып айқындалуы мүмкін.

91. Егер Директорлар кеңесі мүшелерінің жалпы саны алдыңғы тармақта айқындалған кворумға қол жеткізу жеткіліксіз болған жағдайда, Директорлар кеңесі Жалғыз акционердің қарауына Директорлар кеңесінің жаңа мүшелерін сайлау (тагайындау) туралы мәселені қоюға міндettі.

92. Директорлар кеңесінің әрбір мүшесі бір дауысқа ие. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасында өзгеше көзделмесе, Директорлар кеңесінің шешімдері отырысқа қатысып отырған Директорлар кеңесі мүшелерінің жай көпшілік дауысымен қабылданады.

93. Дауыстар тең болған кезде директорлар Кеңесі Тәрағасының немесе директорлар кеңесінің отырысына тәрағалық етуші адамның дауысы шешуші болып табылады.

94. Қоғамның мұддесі көзделген ірі мәмілелерді жасасу туралы шешім оны жасауға мұдделі емес Директорлар кеңесі мүшелерінің жай көпшілік дауысымен қабылданады. Егер Директорлар кеңесінің осындағы мәмілені жасауға мұдделі емес мүшелерінің саны директорлар кеңесі мүшелерінің жалпы санының жартысынан кем болса, оны жасасу туралы шешімді Жалғыз акционер қабылдайды.

95. Қоғам нәтижесінде құны қоғамға тиесілі мүліктің 25%-ынан (жиырма бес пайызынан) асатын мүлікті иеліктен шығаратын (иеліктен шығарылуы мүмкін) мәмілені жасасу қажет болған жағдайда, Директорлар Кеңесі шешім

қабылдау үшін барлық қажетті құжаттарды Жалғыз акционерге міндettі түрде жібереді.

96. Директорлар кеңесінің шешімдері Директорлар кеңесінің қарауына қойылған мәселелер бойынша сырттай дауыс беру арқылы қабылдануы мүмкін. Сырттай дауыс беру директорлар кеңесін шақыруға бастамашылық жасауға құқығы бар тұлғалардың бастамасы бойынша өткізіледі. Сырттай дауыс беруді өткізу туралы талап Директорлар Кеңесінің төрағасына (ал ол сырттай дауыс беруді өткізуден бас тартқан жағдайда – ректоратқа) жазбаша нысанда беріледі және онда дауыс беруге қойылған, нақты және біржакты тұжырымдалған мәселе (мәселелер) болуға тиіс.

Қоғам қызметінің аса маңызды, түйінді, стратегиялық мәселелері бойынша шешімдерді сырттай дауыс беру арқылы қарауға және қабылдауға жол берілмейді.

97. Директорлар кеңесінің көзбе-көз тәртіппен өткізілген отырысында қабылданған шешімдері хаттамамен рәсімделеді, оған отырыс өткізілген күннен бастап үш күн ішінде отырысқа төрағалық еткен адам және Директорлар кеңесінің корпоративтік хатшысы қол қоюы және хаттамада қамтылуы тиіс:

1) Қоғамның атқарушы органдының толық атауы және орналасқан жері;

2) кездесудің уақыты, уақыты және орны;

3) отырысқа қатысқан адамдар туралы мәліметтер;

4) отырыстың күн тәртібі;

5) Директорлар кеңесі отырысының күн тәртібіндегі дауыс беруге қойылған мәселелер және күн тәртібіндегі әрбір мәселе бойынша Директорлар кеңесінің әрбір мүшесінің дауыс беру нәтижелері көрсетілген дауыс беру қорытындылары;

6) қабылданған шешімдер;

7) Директорлар кеңесінің шешімі бойынша өзге де мәліметтер.

98. Директорлар кеңесі отырыстарының хаттамалары мен сырттай дауыс беру арқылы қабылданған шешімдері, сондай-ақ қол қойылған бюллетенъдер (оның ішінде жарамсыз деп танылған бюллетенъдер) қоғамның мұрағатында сақталады.

99. Қоғамның корпоративтік хатшысы Директорлар кеңесі мүшесінің талап етуі бойынша оған Директорлар кеңесі отырысының хаттамасын және сырттай дауыс беру арқылы қабылданған шешімдерді танысу үшін беруге және/немесе оған қоғамның уәкілетті қызметкерінің қолымен және қоғам мөрінің бедерімен куәландырылған хаттама мен шешімнен үзінділер беруге міндettі.

100. Директорлар кеңесінің отырысына қатыспаған немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қоғамның Жарғысында белгіленген тәртіпті бұза отырып Қоғамның Директорлар кеңесі қабылдаған шешімге қарсы дауыс берген Директорлар кеңесінің мүшесі оған сот арқылы дау айтуға құқылы.

101. Жалғыз акционер Директорлар кеңесінің Қазақстан Республикасы заңнамасының және Қоғамның Жарғысының талаптарын бұза отырып қабылдаған шешіміне, егер аталған шешім Қоғамның және (немесе) жалғыз акционердің құқықтары мен заңды мүдделерін бұзса, сotta дау айтуға құқылы.

102. Аса маңызды мәселелерді қарau және Директорлар кеңесінің ұсынымдарын дайындау үшін Қоғамда Директорлар кеңесі айқындайтын қызмет бағыттары бойынша Директорлар кеңесінің комитеттері құрылуы мүмкін. Директорлар кеңесінің шешімімен тиісті бейінді комитеттің отырысында алдын ала қаралмастан Директорлар кеңесі қарай алмайтын мәселелердің тізбесі айқындалады. Директорлар кеңесі шешімінің жобасы бейінді комитеттің оң қорытындысын алмаған жағдайларда, мұндай шешім Директорлар кеңесі мүшелерінің жалпы санының тек көпшілігі қолдағандағанда ғана қабылдануы мүмкін.

Директорлар кеңесінің комитеттері Директорлар кеңесінің мүшелерінен және нақты комитетте жұмыс істеу үшін қажетті кәсіби білімі бар сарапшылардан тұрады. Директорлар кеңесі комитеттерін қалыптастыру және олардың жұмыс істеу тәртібі, олардың саны, сондай-ақ сандық құрамы Директорлар кеңесі бекітетін Директорлар кеңесі комитетінің ережесінде белгіленеді.

17. Қоғам Басқармасы

103. Қоғамның ағымдағы қызметіне басшылықты қоғамның атқарушы органдары – Басқарма (ректорат) жүзеге асырады. Қоғам Басқармасын Басқарма Төрағасы – Қоғам ректоры басқарады.

104. Басқарма Қоғам қызметінің Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерімен және осы Жарғымен қоғамның басқа органдары мен лауазымды адамдарының құзыретіне жатқызылмаған кез келген мәселелері бойынша шешімдер қабылдауға құқылы, оның ішінде:

- 1) Қоғамның ұйымдық құрылымын және штат санын әзірлейді және Директорлар кеңесіне бекітуге ұсынады;
- 2) Директорлар кеңесі бекітken штат санын ескере отырып, қоғамның штат кестесін бекітеді;
- 3) Қоғамның барлық қызметкерлерінің орындауы үшін міндетті шешімдер шығарады және нұсқаулар береді;
- 4) Қоғамның қызметін ұйымдастыру мақсатында қабылданатын, Директорлар кеңесі бекітетін құжаттарға жатпайтын құжаттарды бекітеді;
- 5) Қоғамның даму жоспарын және оның орындалуы туралы есептерді әзірлейді және Директорлар кеңесіне бекітуге ұсынады;
- 6) Қоғамның ішкі қызметінің өндірістік мәселелері бойынша шешімдер қабылдайды;
- 7) Қоғамға тиесілі барлық активтердің он пайызына дейінгі соманы құрайтын

активтердің бір бөлігін және бірнеше бөлігін беру арқылы өзге заңды тұлғаларды құруға және олардың қызметіне Қоғамның қатысуы туралы шешімдер қабылдайды;

8) Ғылыми кеңестің шешімі негізінде мемлекеттік жалпы білім беру стандарттарына сәйкес жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын бекітеді;

9) Жалғыз акционердің және Қоғамның Директорлар кеңесінің айрықша құзыretіне жатпайтын Қоғамның қызметін қамтамасыз етудің өзге де мәселелері бойынша шешімдер қабылдайды;

10) жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің мазмұнын тиісті мемлекеттік жалпы білім беру стандарттарының талаптарынан төмен емес деңгейде дербес айқындайды.

105. Басқарма Жалғыз акционер мен Директорлар кеңесінің шешімдерін орындауға міндетті.

106. Басқарма мүшелері өздеріне жүктелген міндеттерді адал орындауға және Қоғам мен Жалғыз акционердің мүдделерін барынша көрсететін тәсілдерді пайдалануға тиіс.

107. Басқарма мүшесінің өзге де функциялары, құқықтары мен міндеттері Қазақстан Республикасының заңнамасында, осы Жарғыда, сондай-ақ еңбек шартында айқындалады. Қоғам атынан Басқарма Төрағасы – Қоғам ректорымен еңбек шартына Жалғыз Акционердің шешімімен уәкілеттік берілген адам қол қояды. Басқарма мүшелерімен еңбек шартына Басқарма Төрағасы – Директорлар кеңесінің шешімі негізінде Қоғам ректоры қол қояды.

108. Басқарма мүшесі Директорлар кеңесінің келісімімен ғана басқа үйымдарда жұмыс істеуге құқылы.

109. Басқарманың отырыстары айна кемінде бір рет шақырылады.

110. Басқарманың шешімдері қатысып отырған мүшелердің көпшілік дауысымен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда, Басқарма Төрағасы - Қоғам ректоры дауыс берген шешім қабылданады. Басқарманың отырысы, егер оған басқарма мүшелерінің жалпы санының кемінде 2/3 қатысса, жарамды деп есептеледі.

18. Басқарма Төрағасы – Қоғам Ректоры

111. Қоғамның ағымдағы қызметін басқаруды Басқарма Төрағасы – Қоғам ректоры жүзеге асырады.

112. Басқарма Төрағасы – Қоғам ректоры Жалғыз акционердің және Директорлар кеңесінің шешімдерін орындаиды, қолданыстағы заңнамамен және Қоғамның Жарғысымен Қоғамның басқа органдары мен лауазымды тұлғаларының құзыretіне жатқызылмаған Қоғам қызметінің кез келген мәселелері бойынша шешімдер қабылдауға құқылы.

113. Басқарма Төрағасы – Қоғам ректоры:

- 1) Жалғыз акционер мен Директорлар кеңес шешімдерінің орындалуын үйімдастырады;
- 2) үшінші тұлғаларға қатысты қоғам атынан сенімхатсыз әрекет етеді;
- 3) үшінші тұлғалармен қатынастарда Қоғам атынан өкілдік ету құқығына сенімхаттар береді;
- 4) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Қоғам қызметкерлерімен және Қоғамның ішкі аудит қызметімен, корпоративтік хатшымен енбек және басқа да шарттарды жасасады, өзгертерді және Қоғам атынан бұзады.
- 5) Қоғамның атқарушы органдының, Корпоративтік хатшысының және ішкі аудит қызметінің құрамына кіретін қызметкерлерді қоспағанда, Қоғамның қызметкерлеріне көтермелеген шараларын және тәртіптік жазалар қолданады;
- 6) филиалдар мен өкілдіктердің басшыларын тағайындайды, сондай-ақ оларды атқаратын қызметінен босатады;
- 7) Қоғамның атқарушы органдының, Корпоративтік хатшысының және ішкі аудит қызметінің құрамына кіретін қызметкерлерді қоспағанда, Қоғамның штат кестесіне сәйкес Қоғам қызметкерлерінің лауазымдық айлықақыларының, дербес үстемеақылардың және айлықақыларына қосымша ақылардың мөлшерін, материалдық көмек көрсету тәртібін белгілейді, Қоғам қызметкерлеріне сыйақылар мөлшерін айқындайды;
- 8) өзі болмаған жағдайда өз міндеттерін атқаруды атқарушы орган мүшелерінің біріне жүктейді;
- 9) атқарушы орган мүшелерінің арасында міндеттерді, сондай-ақ өкілеттіктер шеңбері мен жауапкершілікті бөледі;
- 10) Қоғамның жұмыс режимін белгілейді;
- 11) Қоғамның ағымдағы және өрісті жоспарларының орындалуын қамтамасыз етеді;
- 12) Жалғыз акционердің алдында Қоғамның жұмысы үшін жауапты болады; 13) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Директорлар кеңесі алдында есеп береді;
- 14) Қоғамның банктік және басқа да шоттарын ашады;
- 15) өз құзыреті шегінде бұйрықтар шығарады, қоғамның филиалдары (өкілдіктері) туралы ережелерді қоспағанда, Қоғамның құрылымдық бөлімшелері туралы ережелерді бекітеді;
- 16) Басқарма отырыстарын шақырады және қажетті материалдарды қарауға ұсынады;
- 17) Қоғам қызметін үйімдастыру мақсатында қабылданатын ішкі құжаттарды бекітеді;
- 18) Қоғамның Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жоспарларын өзірлеуді қамтамасыз етеді;
- 19) Сыбайлас жемқорлықта қарсы іс-қимыл және оның алдын алу жөніндегі жұмысты үйімдастырады және аталған жұмысқа дербес жауапты болады;

20) Қазақстан Республикасының заңнамасына және еңбек шартына сәйкес Қоғам жүргізетін ақпараттық қауіпсіздік саясатына, қызметтік және өзге құпия болып табылатын мәліметтерді таратпауға дербес жауапты болады;

21) Жалғыз акционердің және Қоғамның Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне жатпайтын Қоғам қызметінің өзге де мәселелері бойынша шешімдер қабылдайды;

22) атқарылған жұмыс туралы халық алдында есеп беру кездесулерін өткізеді;

23) жыл сайын Стратегиялық жоспар және Даму жоспары бойынша басқару органдарының алдында есеп береді, сондай-ақ оқу жылы аяқталғаннан кейін жүртшылықпен, оның ішінде ата-аналармен, білім алушылармен, жұмыс берушілермен, ғылыми-педагогикалық ұжыммен пен бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдерімен білім беру, ғылыми-зерттеу және тәрбие қызметі мәселелері бойынша, сондай-ақ бюджет қаражатын жұмсау, бюджеттен тыс қаражатты тарту мен жұмсау және қаржы-шаруашылық қызмет бойынша есеп беру кездесулерін өткізеді;

24) Ұлттық білім беру деректер базасымен біріктірілген білім беруді басқарудың ақпараттық жүйесінің (веб - сайтты, ақпараттық-білім беру порталын, оқытудың кредиттік технологиясын қамтамасыз ету жөніндегі автоматтандырылған жүйені, ақпараттық-білім беру ресурстарының жиынтығын қамтитын жоғары технологиялық ақпараттық-білім беру ортасы), Интернетке кең жолақты және жоғары жылдамдықты қолжетімділігі бар тармақталған компьютерлік желінің жұмыс істеуін қамтамасыз етеді;

25) білім беру саласындағы уәкілетті орган бекіткен әкімшілік деректер нысандарын толтырудың толықтығы, дұрыстығы және мерзімінде орындалуы үшін жауапты болады.

19. Қоғамның лауазымды тұлғалары

114. Қоғамның Директорлар кеңесінің және атқарушы органдарының мүшелері Қоғамның лауазымды адамдары болып табылады;

Атқарушы органдарының мүшелері:

1) өздеріне жүктелген міндеттерді Қоғамның мұдделерін барынша көрсететін тәсілдерді пайдалана отырып, адал орындаиды;

2) қоғамның мүлкін жеке мақсатта пайдаланбауға немесе оны осы Жарғыға және Директорлар кеңесінің шешімдеріне қайшы пайдалануға жол бермеуге тиіс;

3) тәуелсіз аудит жүргізуді қоса алғанда, қаржылық есептіліктің бухгалтерлік есеп жүйесінің тұтастығын қамтамасыз етеді;

4) Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес Қоғамның қызметі туралы ақпараттың ашылуын және берілуін бақылайды;

5) Егер қоғамның ішкі құжаттарында өзгеше белгіленбесе, Қоғамның қызметі туралы ақпараттың қупиялығын, оның ішінде Қоғам қызметі тоқтатылған кезден бастап үш жыл ішінде сақтайды.

115. Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшелері:

- 1) Қоғам мұддесі үшін хабардарлық, ашықтық негізінде Қазақстан Республикасы заңнамасының, Қоғамның Жарғысы мен ішкі құжаттарының талаптарына сәйкес қызмет етеді;
- 2) корпоративтік мәселелер бойынша объективті түрде тәуелсіз пайымдаулар жасайды;

116. Қоғамның лауазымды тұлғалары;

- әрқашан өз өкілеттіктері шеңберінде әрекет етуге және осындай өкілеттіктерді олар берілген мақсаттарда ғана пайдалануға тиіс;
- акционерлік қоғам және акционерлермен, сондай-ақ басқа да мүдделі тұлғалармен мүдделер қақтығысын тудыруы мүмкін іс-әрекеттерден аулақ болу керек;
- үшінші тұлғалардан олардың акционерлік қоғамды басқарудағы рөліне байланысты ұсынылатын мүліктік (мүліктік емес) игіліктерді қабылдануға тиіс;
- өз өкілеттіктері мен функцияларын адаптациялық мәнде жүзеге асырады.

20. Ғылыми Кеңес

117. Ғылыми кеңес – сайланбалы алқалы орган.

118. Осы Жарғымен және/немесе Қазақстан Республикасының заңнамасымен Қоғам органдарының айрықша құзыретіне жатқызылған мәселелерді қарау кезінде осы мәселелер бойынша қабылданған шешімдер ұсынымдық болып саналады.

119. Ғылыми кеңестің өкілеттік мерзімі – 3 жыл. Ғылыми кеңес өз қызметінде Қазақстан Республикасының заңнамасын, жоғары оқу орнының Ғылыми кеңесі қызметінің үлгілік қағидаларын, Қоғам Жарғысын басшылыққа алады.

120. Ғылыми кеңесті Басқарма Төрағасы – Қоғам ректоры басқарады.

121. Ғылыми кеңестің дербес құрамы Басқарма Төрағасының – қоғам ректорының бүйрығымен бекітіледі.

122. Ғылыми кеңес өз құзыреті шегінде мынадай функцияларды жүзеге асырады:

- 1) ғылыми, оқу, әдістемелік және тәрбие қызметі бойынша мәселелерді қарау және шешімдер қабылдау;
- 2) оқу-зертханалық және ғылыми-зертханалық базаны дамытудың өрісті жоспарын қарау;
- 3) профессор-оқытушылар құрамына және ғылыми құрамға ғылыми атақтар беру мәселелерін қарау;
- 4) ішкі тәртіп қағидаларын қарау және бекіту;
- 5) оқу-тәрбие процесін ұйымдастырудың барлық мәселелері бойынша шешімдер қабылдау;

6) университеттің стратегиялық даму жоспарын іске асыруға байланысты мәселелерді қарau;

7) университеттің негізгі мәселелерін қарастыру және әлеуметтік даму шешімдерін қабылдау;

8) өткен оқу жылындағы университеттің қызметін қорытындылау;

9) қоғамның оқу, ғылыми-зерттеу және тәрбие жұмысы туралы есептерін мерзімді қарau;

10) қоғамның құрамына кіретін өзге де құрылымдық бөлімшелердің қызметі туралы есептерді қарau;

11) Қоғам Басқармасының бекітуі үшін мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын қарau;

12) Қоғам қызметіне байланысты және алқалы шешімді талап ететін өзге де мәселелерді қарau болып табылады.

123. Ғылыми кеңестің отырыстары бекітілген жұмыс жоспарына сәйкес айна бір рет өткізіледі.

Қажет болған жағдайда Ғылыми кеңестің отырыстары жоспардан тыс өткізіледі.

124. Ғылыми кеңесте талқыланатын мәселелерді дайындауды үйімдастыру, қабылданған шешімдердің орындалуын бақылау, тәжірибелі жинақтау және Кеңес жұмысының нысандары мен әдістерін жетілдіру жөнінде ұсыныстар әзірлеу үшін оның мүшелері арасынан Басқарма Төрағасы – Қоғам ректорының бұйрығымен ғылыми хатшы З жыл мерзімге тағайындалады.

125. Ғылыми Кеңестің отырыстарына материалдардың уақтылы және сапалы дайындалуына және Ғылыми кеңестің іс қағаздарын жүргізуге жауапкершілік ғылыми хатшыға жүктеледі.

21. Қоғамның ішкі аудит қызметі

126. Қоғамның қаржы-шаруашылық қызметіне бақылауды жүзеге асыру үшін ішкі аудит қызметі құрылуы мүмкін.

127. Ишкі аудит қызметінің қызметкерлері Директорлар кеңесінің және Қоғам Басқармасының құрамына сайланада алмайды.

128. Ишкі аудит қызметі тікелей Директорлар кеңесіне бағынады және оның алдында өз жұмысы туралы есеп береді. Қоғамның ішкі аудит қызметінің міндеттері мен функциялары, құқықтары, жауапкершілігі және жұмыс тәртібі Директорлар кеңесі бекітетін қоғамның ішкі аудит қызметі туралы Ережемен айқындалады.

Қоғам мен ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің арасындағы еңбек қатынастары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасымен, осы Жарғымен, ішкі аудит қызметі туралы ережемен және еңбек шарттарымен реттеледі.

129. Ишкі аудит қызметі Директорлар кеңесінің шешімімен құрылады.

130. Ішкі аудит қызметі Қоғамның Ішкі аудит қызметі туралы Ережеге сәйкес Қоғамның қаржы-шаруашылық қызметіне, Атқарушы органды мен күрылымдық бөлімшелерінің операциялары және іс-әрекеттеріне бақылауды жүзеге асыратын қоғамның органы болып табылады. Қоғамның ішкі аудит қызметі туралы ережені Қоғамның Директорлар кеңесі бекітеді.

131. Ішкі аудит қызметі Директорлар кеңесінің қарауына шығарылатын мәселелер бойынша қорытындылар дайындайды.

132. Ішкі аудит қызметкерлерін тағайындау тәртібін, олардың енбегіне ақы төлеу мен сыйлықақы беру мөлшері мен шарттарын Қоғамның Директорлар кеңесі бекітеді.

22. Комплаенс қызметі

133. Сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу, құқықтық сауаттылықты арттыру мен студенттік ортада және университет, оның қызметкерлерінің қызметінде сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділікті арттыру бойынша шараларды әзірлейді.

134. Университетте сыбайлас жемқорлықты тудыратын себептер мен жағдайларды талдайды.

135. Университеттегі студенттері мен қызметкерлері арасында этикалық, құқықтық мәдениетті және парасаттылық нормаларын арттыру бойынша ақпараттық-түсіндіру жұмысын жүргізеді.

136. Қызметкерлердің қызметтік мінез-құлқының жалпы қағидаттарын практикада қолдануға байланысты мәселелер бойынша кеңес түріндегі көмек көрсетеді.

137. Қауіпсіздік тобына келіп түсетін арыздар мен өтініштерді, университеттің лауазымды тұлғалары мен басқа да қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлық әрекетіне қатысуы туралы өзге де мәліметтерді қабылдайды және тексереді.

138. Университетте таза моральдық ахуал қалыптастыруға қатысады, оның бөлімшелерінде сапалы білім беру және білім беру процестерін қалыптастыруға ықпал етеді.

23. Қаржылық есептілік

139. Бухгалтерлік есепті жүргізу және қаржылық есептілікті жасауды Қоғам Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына, Қоғамның Директорлар кеңесі бекітетін қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына сай жасалған есеп саясатына сәйкес жүзеге асырылады.

140. Жылдық қаржылық есептілікке бухгалтерлік баланс, кірістер мен шығыстар туралы есеп, ақша қозғалысы туралы есеп, меншікті капиталдағы өзгерістер туралы есеп, түсіндірме жазба кіреді.

141. Қоғам жыл сайын қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілікті, ал еншілес үйымы (үйымдары) болмаған жағдайда – шоғырландырылмаған жылдық қаржылық есептілікті және аудиторлық есепті уәкілетті орган белгілеген тәртіппен және мерзімдерде жариялауға міндettі.

Ірі мәміле және (немесе) мұдделілік болуына орай жасалатын мәміле туралы ақпарат қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына сәйкес жылдық қаржылық есептілікке түсіндірме жазбада ашылады, сондай-ақ белгіленген талаптарға сәйкес акционер мен инвесторлардың назарына жеткізіледі. Нәтижесінде Қоғам активтері мөлшерінің он және одан да көп пайзы сомасына мүлік сатып алынатын не иеліктен шығарылатын мәміле туралы ақпаратта мәміленің тараптары, мәміленің мерзімдері мен талаптары, тартылған адамдардың қатысу үлестерінің сипаты мен көлемі туралы мәліметтер, сондай-ақ мәміле туралы өзге де мәліметтер қамтылуға тиіс.

142. Қоғамның жылдық қаржылық есептілігін Қоғамның Директорлар кеңесі Жалғыз акционердің қарауына белгіленген күнге дейін күнтізбелік 30 (отыз) күннен кешіктірмей алдын ала бекітуге тиіс. Қоғамның жылдық қаржылық есептілігін түпкілікті бекітуді Жалғыз акционер жүзеге асырады.

143. Қоғам Қоғам қызметіне жыл сайын аудит жүргізуге міндettі. Қоғамның аудиті Директорлар Кеңесінің, Атқарушы органның бастамасы бойынша Қоғам есебінен, не Жалғыз акционердің талап етуі бойынша оның есебінен жүргізілуі мүмкін, бұл ретте ол аудиторлық үйымды дербес айқындауға құқылы. Жалғыз акционердің талап етуі бойынша аудит жүргізілген жағдайда, Қоғам аудиторлық үйим сұратқан барлық қажетті құжаттаманы (материалдарды) беруге міндettі. Егер Қоғамның атқарушы органды Қоғамның қаржылық есептілігіне аудит жүргізуден жалтарса, аудит кез келген мұдделі тұлғаның талап етуі бойынша сот шешімімен тағайындалуы мүмкін.

144. Қоғамның статистикалық есебі мен есептілігі Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес жүзеге асырылады.

145. Қоғамның Басқарма Төрағасы – Қоғам ректоры жыл сайын белгіленген мерзімде Директорлар кеңесіне Қоғамның бес жылға арналған даму жоспарын ұсынады, бұл ретте бірінші Жоспарлы кезең Директорлар кеңесіне ажыратылған (кеңейтілген) түрде, қалған жылдар жылдар бойынша бөліне отырып, біріктірілген (жиынтық) түрде болады.

146. Қоғам қызметінің мақсаттары мен нәтижелерінің көрсеткіші Жалғыз акционердің бекітілген Стратегиялық жоспарының негізінде өзірленеді және бекітіледі.

147. Қазақстан Республикасының заңнамасында қоғамның қаржылық есептілігін жариялау тәртібі мен нысандарына қосымша талаптар көзделуі мүмкін.

24. Қоғамның ақпаратты ашуы

148. Қоғам Заңға және осы Жарғыға сәйкес Қоғамның Жалғыз акционерінің мүдделерін қозғайтын өз қызметі туралы ақпаратты Жалғыз акционердің назарына жеткізеді. Жалғыз акционерге ақпарат ұсынылатын, жылдық қаржылық есептілік пен аудиторлық есептілік жарияланатын Қоғамның бұқаралық ақпарат құралы Қоғамның корпоративтік интернет-ресурсы болып табылады.

149. Жалғыз акционердің талап етуі бойынша Қоғам Жалғыз акционерге Заңда көзделген құжаттардың көшірмелерін ұсынуға міндettі.

150. Жалғыз акционер ақпарат алу мақсатында Қоғамның атқарушы органына жазбаша нысанда өтініш жасайды. Қоғам Жалғыз акционерге талап етілетін ақпаратты (талап етілген құжаттардың көшірмелерін) өтініш жасалған күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде ұсынуға міндettі.

151. Қоғам Жалғыз акционердің назарына қоғамның келесі корпоративтік оқиғалары туралы ақпаратты жеткізуға міндettі:

1) Қоғамның корпоративтік басқару кодексіне сәйкес олар туралы ақпарат Жалғыз акционердің назарына жеткіzlуге тиіс мәселелердің тізбесі бойынша жалғыз акционер мен Директорлар кеңесі қабылдаған шешімдер және қабылданған шешімдердің орындалуы туралы ақпарат;

2) қоғамның акциялар шығаруы және уәкілетті органның қоғамның бағалы қағаздарын орналастыру қорытындылары туралы есептерді, қоғамның бағалы қағаздарын өтеу қорытындылары туралы есептерді бекітуі, уәкілетті органның қоғамның бағалы қағаздарын жоюы;

3) қоғамның ірі мәмілелерді және жасалуына Қоғамның мүдделілігі бар мәмілелерді жасауы;

4) қоғам активтерінің бес және одан да көп пайызын құрайтын сомаға қоғам мүлкін кепілге (қайта кепілге) беру;

5) қоғамның өз капиталы мөлшерінің жиырма бес және одан да көп пайызын құрайтын мөлшерде қоғамның қарыз алуы;

6) қызметтің қандай да бір түрін жүзеге асыруға қоғамның лицензиялар алуы, қызметтің қандай да бір түрін жүзеге асыруға Қоғамның бұрын алған лицензияларының қолданысын тоқтата тұруы немесе толықтай тоқтатуы;

7) Қоғамның заңды тұлға құруға қатысуы;

8) Қоғам мүлкіне тыйым салынуы;

9) тәнгерімдік құны Қоғам активтерінің жалпы мөлшерінің он және одан да көп пайызын құрайтын Қоғам мүлкінің жойылуына әкеп соққан төтенше сипаттағы мән-жайлардың туындауы;

10) Қоғам мен оның лауазымды адамдарын әкімшілік жауаптылыққа тарту;

11) сотта корпоративтік дау бойынша іс қозғау;

12) Қоғамды мәжбүрлеп қайта ұйымдастыру туралы шешімдер;

13) осы Жарғыға, сондай-ақ Қоғамның бағалы қағаздар шығару проспектісіне сәйкес Жалғыз акционердің мүдделерін қозғайтын өзге де оқиғалар;

14) Қоғам қызметтік немесе коммерциялық құпияны құрайтын ақпаратқа ие

Қоғам қызметкерлерінің тізімін міндettі түрде жүргізуі қамтамасыз етеді.

152. Қоғамның өз қызметіне қатысты құжаттары Қоғамның орналасқан жері бойынша оның қызметінің бүкіл мерзімі ішінде сақталуға тиіс.

153. Келесі құжаттар сақтауға жатады:

1) Қоғамның Жарғысы, қоғамның жарғысына енгізілген өзгерістер мен толықтырулар;

2) Жалғыз акционердің шешімдері және олар бойынша материалдар;

3) Жалғыз құрылтайшының шешіміне енгізілген өзгерістер мен толықтырулар;

4) Қоғамды заңды тұлға ретінде мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы күәлік (анықтама);

5) Қоғамның белгілі бір қызмет түрлерімен айналысуына және (немесе) белгілі бір іс-әрекеттер жасауына лицензиялар;

6) Қоғамның өз балансында тұрған (тұрған) мүлікке құқығын растайтын құжаттар;

7) Қоғамның бағалы қағаздар шығару проспектілері;

8) Қоғамның бағалы қағаздар шығарылымын мемлекеттік тіркеуді, бағалы қағаздардың күшін жоюды растайтын құжаттар, сондай-ақ уәкілетті органға ұсынылған қоғамның бағалы қағаздарын орналастыру қорытындылары туралы есептерді бекіту;

9) Қоғамның филиалдары мен өкілдіктері туралы ереже;

10) Директорлар кеңесі отырыстарының (сырттай отырыстар шешімдерінің) хаттамалары және бюллетенъдер (оның ішінде жарамсыз деп танылған бюллетенъдер), Директорлар кеңесінің күн тәртібіндегі мәселелер бойынша материалдар;

11) Басқарма Төрағасы – Қоғам ректорының бұйрықтары;

12) Бар болған кезде корпоративтік басқару кодексі сақталуға тиіс. Өзге құжаттар, оның ішінде қоғамның қаржылық есептілігі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес белгіленген мерзім ішінде сақталады.

25. Қоғамда білім алушыларды қабылдау және окудан шығару тәртібі

154. Қоғамға азаматтарды окуға қабылдауды Қоғам білім беру саласындағы тиісті саланың уәкілетті органының нормативтік құжаттарына қайши келмейтіндей дербес жүзеге асырады.

155. Қоғамға окуға мектепке дейінгі, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, жоғары және жоғары оку орнынан кейінгі білімі бар Қазақстан Республикасының азаматтары, шетелдік азаматтар және азаматтығы жоқ адамдар қабылданады.

Шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ тұлғалар КР заңнамасында, сондай-ақ Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарда белгіленген тәртіппен Қоғамға оқуға қабылданады.

156. Білім алушыны қабылдау кезінде Қоғам танысу үшін оған және (немесе) оның ата-анасына (немесе өзге де заңды өкілдеріне) Қоғамның жарғысын, білім беру қызметін жүргізуге құқық беретін лицензияларды және қабылдау тәртібін және оқу-тәрбие үдерісін ұйымдастыруды реттейтін басқа да құжаттарды ұсынады.

157. Қоғамға түсестін құжаттарды қабылдауды және азаматтарды оқуға қабылдауды ұйымдастыру үшін қабылдау комиссиясы ұйымдастырылады.

158. Қабылдау комиссиясының негізгі міндеті оқытуудың барлық нысандарындағы білім алушылар контингентін қалыптастыру болып табылады.

159. Қоғам білім беру саласындағы тиісті саланың уәкілетті органына білім алушыларды қабылдау барысы туралы ақпаратты және қабылдау туралы қорытынды есептілікті білім беру саласындағы тиісті саланың уәкілетті органы белгілеген нысандар бойынша және мерзімдерде ұсынады.

160. Қоғам мен білім алушының, оның ата-аналары мен өзге де заңды өкілдерінің өзара қарым-қатынастары білім беру қызметтерін көрсету туралы келісім-шарт арқылы реттеледі.

161. Білім алушылар Қоғамнан мынадай негіздер бойынша шыгарылуы мүмкін:

- 1) өз қалауы бойынша;
  - 2) қайтыс болуына байланысты;
  - 3) окуын жалғастыру үшін басқа білім беру ұйымына ауысуына байланысты;
  - 4) мемлекеттік қорытынды атtestаттауда, сондай-ақ академиялық үлгерімінде қанағаттанарлықсыз баға алған жағдайда;
  - 5) корпоративтік Әдеп кодексін, Жарғыны және ішкі тәртіп қағидаларын бұзғаны үшін;
  - 6) білім алушы бас бостандығынан айыруға немесе окуын жалғастыру мүмкіндігін болғызбайтын өзге де жазаға кесілген сот үкімі заңды күшіне енген жағдайда;
  - 7) білім алу туралы келісім-шартта көзделген талаптарды бұзғаны үшін;
  - 8) академиялық демалыстан шықпауына байланысты;
  - 9) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген өзге де негіздер бойынша.
162. Білім алушыларды оқудан шыгару құрылымдық бөлімше басшысының (факультет деканының (колледж директорының) ұсынысы бойынша Қоғам ректорының бүйрекі арқылы жүзеге асырылады.

26. Білім беру процесіне қатысушылардың құқықтары мен міндеттері

163. Қоғам қызметкерлері мен білім алушылардың құқықтары мен міндеттері қолданыстағы заңнамамен, осы Жарғымен және Ішкі тәртіп қағидаларымен айқындалады.

164. Қоғам білім алушылармен тараптардың құқықтары мен міндеттері баяндалған білім алу туралы келісім-шарт жасасуға міндетті.

165. Қоғамның білім алушылары:

1) Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес сапалы білім алуға;

2) мемлекеттік жалпы білім беру стандарттары шеңберінде жеке оқу жоспарлары, қысқартылған білім беретін оқу бағдарламалары бойынша білім алуға;

3) ЭПК-не (элективті пәндер каталогы) сәйкес балама курстарды таңдауға;

4) ақылы негізде қосымша білім беру қызметтерін алуға;

5) Қоғамды басқаруға қатысуға;

6) бір оқу орнынан екінші оқу орнына, бір мамандықтан екінші мамандыққа, ақылы негізден мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша оқуға немесе оқытудың бір нысанынан екінші нысанына қайта қабылдануға және аудисуға;

7) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес академиялық демалыс алуға;

8) оқудан бос уақытта білім алуды жұмыспен қоса алып жүргуге;

9) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әскери қызметке шақыруды кейінге қалдыруға;

10) өзінің адамдық қадір-қасиетінің құрметтелуіне;

11) өз пікірін және сенімін еркін білдіруге;

12) Қоғамның ақпараттық ресурстарын тегін пайдалануға, оқулықтармен, оқу-әдістемелік кешендермен және оқу-әдістемелік құралдармен қамтамасыз етілуге;

13) спорт, оқу, акт залдарын, кітапхананы және компьютерлік сыйныптарды тегін пайдалануға;

14) оқудағы, ғылыми және шығармашылық қызметтегі табыстары үшін көтермеленуге және сыйақы алуға;

15) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес халықты жұмыспен қамту саласындағы жағдай туралы ақпарат алуға;

16) жергілікті өкілді органдардың шешімі бойынша қоғамдық көлікте (таксиден басқа) жеңілдікпен жол жүргуге;

17) белгіленген тәртіппен жатақханаларда орындармен қамтамасыз етілуге құқылы.

166. Қоғамның білім алушылары міндетті:

1) таңдаған мамандығы бойынша теориялық білімді, практикалық дағдыларды және заманауи зерттеу әдістерін менгеруге;

2) оқу жоспарлары мен оқу бағдарламаларын белгіленген мерзімде орындауға;

3) өз денсаулығына қамқор болуга, рухани және физикалық тұрғыдан өзін-өзі жетілдіруге;

4) осы Жарғының, Қоғамның ішкі тәртіп қағидаларының және білім алу туралы келісім-шарт талаптарын сақтауға міндettі.

167. Міндettерін орындағаны үшін білім алушыларға Қоғам білім алушылары қатарынан шығаруға дейін тәртіптік ықпал ету шаралары қолданылуы мүмкін.

168. Қоғам мемлекеттік тапсырыс бойынша оқыған күндізгі оқу нысанының түлектеріне жұмысқа орналасуға жәрдемдеседі.

169. Занды тұлғалармен жасалған шарттар негізінде Қоғам дайындаған түлектер Шарттың (келісім-шарттың) талаптарына сәйкес жұмысқа жіберіледі.

170. Білім алушылардың құқықтары мен міндettері, сондай-ақ сабак режимі Шарт талаптарымен және (немесе) Қоғамның ішкі тәртіп қағидаларымен реттелуі мүмкін.

171. Қоғамның профессор-оқытушылар құрамы мен ғылыми қызметкерлері құқылы:

1) кәсіптік қызмет үшін қолайлы жағдайлармен қамтамасыз етілуге;

2) мемлекеттік жалпыға міндettі білім беру стандартының талаптарын сақтай отырып педагогикалық қызметті ұйымдастырудың тәсілдері мен нысандарын еркін тандауға;

3) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өз біліктілігін арттыруға;

4) қоғамды басқарудың алқалы органдарының жұмысына қатысуға;

5) педагогикалық қызметтегі жетістіктері үшін материалдық және моральдық көтермелеге, ордендермен және медальдармен, құрметті атақтармен, белгілермен және грамоталармен марапатталуға;

6) өзінің кәсіби ар-намысы мен абыройын қорғауға;

7) Қоғамның атқарушы органының бүйрықтары мен өкімдеріне шағым жасауға құқылы.

172. Қоғамның профессор-оқытушылар және ғылыми құрамы міндettі:

1) тиісті теориялық және практикалық білімді және өзінің кәсіби құзыреті саласында оқыту дағдыларын менгеруғе;

2) мемлекеттік жалпыға міндettі білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес ұсынылатын білім беру қызметтерінің сапасын қамтамасыз етуге;

3) білім алушыларды жоғары адамгершілік рухында тәрбиелеуге;

4) білім алушылардың зерттеу мәдениетін, ғылыми-практикалық дағдыларын, кәсіби құзыреттерін, шығармашылық қабілеттерін дамытуға;

5) өзінің кәсіби шеберлігін ұдайы жетілдіруге;

6) кемінде бес жылда бір рет аттестаттаудан өтуге;

7) педагогикалық әдеп нормаларын сақтауға;

8) білім алушылар мен олардың ата-аналарының абыройы мен қадір-қасиетін құрметтеуге міндettі.

173. Әкімшілік-басқару, оқу-көмекші, кіші қызмет көрсетуші және өзге де персоналдың құқықтары мен міндеттері Ишкі тәртіп қағидаларында және лауазымдық нұсқаулықтарда айқындалады.

174. Ата-аналар мен өзге де заңды өкілдердің Қоғамда өз балаларының үлгеріміне, міnez-құлқына және оқу жағдайларына қатысты ақпарат алуға құқығы бар.

27. Білімді ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды атtestаттау жүйесі

175. Білімді ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды атtestаттау жүйесін, оларды өткізу нысандары мен тәртібін Қоғам білім беру саласындағы тиісті саланың уәкілетті органының нормативтік құжаттарына қайши келмейтін жағдайларда дербес айқындейды.

28. Қайта даярлау және біліктілікті арттыру ғылыми-педагогикалық кадрлар мен мамандар

176. Қоғам мамандарды даярлауды белгіленген тәртіппен түзетілуі мүмкін даярлау бағыттарының сыныптауышы бойынша жүзеге асырады.

177. Ғылыми-педагог кадрлар мен мамандарды қайта даярлау және олардың біліктілігін арттыру ісі ғылыми-педагог кадрлар мен мамандардың біліктілігін арттыруды немесе оларды қайта даярлауды жүзеге асыратын үйымдарда, сондай-ақ басқа жоғары оқу орындары мен алдыңғы қатарлы ғылыми-білім беру орталықтарына біліктілігін арттыруға және тағылымдамаға жіберу арқылы жүзеге асырылады.

29. Ғылыми қызмет

179. Ғылыми-зерттеу, тәжірибелік-конструкторлық және технологиялық жұмыстарды (қызметтерді) орындау ғылыми-зерттеу институттарында, орталықтарда, зертханаларда, кафедралардың ғылыми топтарында жүргізіледі. Құрылымдық ғылыми бөлімшелер бекітілген жоспарларға немесе жасалған шарттарға сәйкес зерттеулердің орындалу сапасы мен мерзімдерінің сақталуына жауапты болады.

Ғылыми, ғылыми-техникалық, енгізілетін және тәжірибелік-өндірістік жұмыстарды орындау үшін Қоғам шарттық негізде жеке және заңды тұлғаларды тарта алады.

180. Ғылыми қызметтің маңызды міндеттері:

- жаратылыстану, қоғамдық, гуманитарлық, техникалық және педагогикалық ғылымдар мәселелері бойынша іргелі зерттеулер жүргізу;
- нарықтық экономиканы дамытудың өзекті мәселелерін шешу бойынша қолданбалы зерттеулер жүргізу;
- ғылыми инфрақұрылымды жаңғырту және одан әрі дамыту;

-маңызды әлеуметтік-экономикалық проблемаларды шешу мақсатындағылыми зерттеулер мен әзірлемелердің нәтижелерін іске асыруды жеделдету;

- білім беруді дамыту мен жетілдірудің маңыздығылыми әдістерін әзірлеуге қатысу;

-ғылыми-педагогикалық кадрларды даярлауға қатысу, қоғамның профессор-оқытушылар құрамының біліктілігін арттыруға жәрдемдесу;

- оку процесіндеғылыми зерттеулердің нәтижелерін белсенді пайдалану арқылы мамандарды даярлауға қатысу;

- студенттерді, магистранттарды, докторанттарды және жас ғалымдарды кәсіпкерлік істі басқаруға оқыту;

- ғылымды қажетсініп жасалатын өнімді әлемдік нарыққа шығару мақсатында халықаралық ғылыми-техникалық ынтымақтастықты дамыту;

- Қоғамға шетелдік зияткерлік әлеует ағынын ұлғайту;

- конференциялар, симпозиумдар, дөңгелек үстелдер және басқа дағылыми іс-шаралар өткізу;

- Қоғамның ғылыми қызметін ұйымдастырушылық, нормативтік-әдістемелік, ақпараттық-талдамалық, метрологиялық және жарнамалық-көрмелік қамтамасыз ету;

- ғылыми және білім беру қызметі үдерісінде жасалатын зияткерлік меншік объектілеріне Қоғамның мүліктік құқықтарын қору және құқықтық қорғау;

- Қоғамның ғылыми және ғылыми-техникалық әзірлемелерін коммерцияландыру стратегиясын іске асыру;

- Қоғамға бюджеттік және бюджеттен тыс қаржы қаражатын тарту үшін экономикалық және ұйымдастыру іс-шараларын әзірлеу және іске асыру.

181. Қоғам халықаралық ғылыми-техникалық ынтымақтастық саласында:

- халықаралық кафедраларды, оку-ғылыми орталықтар мен зертханаларды, инновациялық және ғылыми-технологиялық парктер мен кәсіпорындарды құруға қатысады;

- бірлескен ғылыми зерттеулер жүргізеді;

- халықаралық ғылыми-техникалық бағдарламалар мен жобаларды дайындауға және орындауға қатысады;

- бірлескен ғылыми зерттеулер жүргізу үшін мамандармен алмасуды жүзеге асырады;

- халықаралық ғылыми конференцияларды, симпозиумдар мен семинарларды ұйымдастыруға және өткізуға қатысады.

182. Қоғам өзінің ғылыми және ғылыми-өндірістік қызметін ғылыми-техникалық өнімге деген сұранысты негізге ала отырып жоспарлайды. Қоғамның ғылыми бағыттарын ғылыми кеңес қалыптастырады.

183. Қоғамда ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді жүргізуі үйымдастырушылық қамтамасыз етуді ғылыми-техникалық кеңес (FTK) жүзеге асырады, оның қызметі FTK туралы ережемен реттеледі.

184. Ғылыми жұмыстарды орындауға қоғамның, сондай-ақ басқа дағылымдар мен мекемелердің профессор-оқытушылар құрамы, ғылыми

қызметкерлер, әкімшілік-басқару, оқу-көмекші персоналы, докторанттар, магистранттар, студенттер мен оқушылар тартылуы мүмкін.

Қоғамның ғылыми қызметіне қатысушылар қауіпсіздік шараларына жауап беретін, олардың жеке ерекшеліктеріне неғұрлым толық сәйкес келетін және ғылыми процестің жоғары сапасын қамтамасыз ететін ғылыми зерттеулер жүргізуудің әдістері мен құралдарын таңдауға құқылы.

185. Іргелі және қолданбалы ғылыми зерттеулер, тәжірибелік-конструкторлық технологиялық жұмыстар мамандарды даярлау үшін материалдық-техникалық және зияткерлік базаны қамтамасыз ету мақсатында оку үдерісімен тығыз байланыста жүргізіледі.

186. Қоғам қажетті жағдайларды қамтамасыз етеді:

- ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу үшін;
- ғылыми конференциялар мен семинарлар ұйымдастыру үшін;
- зерттеу материалдарын жариялау үшін.

30. Қоғамның халықаралық қызметі

187. Қоғам Қазақстан Республикасының заңнамасы және халықаралық шарттар негізінде халықаралық ынтымақтастықты жүзеге асырады.

188. Қоғам шетелдік білім беру, ғылым, мәдениет ұйымдарымен, халықаралық ұйымдармен және қорлармен тікелей байланыс орнатады, озық тәжірибелі зерделеу және тарату, білім беру қызметтерінің экспортын кеңейту мақсатында ынтымақтастық туралы шарттар жасасады.

189. Қоғам шетелдік әріптестермен оқу-әдістемелік, ғылыми-техникалық ақпарат алмасуды жүзеге асырады, ғылыми және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды сыртқы нарықтарға ілгерілетуге жәрдем көрсетеді, білім алушылармен, педагог және ғылыми қызметкерлермен алмасудың халықаралық бағдарламаларына қатысады, білім беру саласындағы халықаралық үкіметтік емес ұйымдарға (қауымдастықтарға) кіреді, Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен сыртқы экономикалық қызметпен айналысады.

31. Жұмыс тәртібі және еңбек қатынастары

190. Қоғамның жұмыс тәртібі Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес айқындалады.

191. Қоғам еңбек шарттарының, сондай-ақ қоғаммен қатынастарды реттейтін басқа да нысандардың негізінде персоналдың қажетті санын жалдауды жүзеге асыруға құқылы.

192. Қоғам қызметкерлерге Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен белгіленген барлық әлеуметтік-экономикалық құқықтардың берілуіне кепілдік береді.

193. Әрбір қызметкердің еңбек табысы жұмыстың түпкілікті нәтижелерін ескере отырып, оның жеке еңбек үлесімен айқындалады, ең жоғары мөлшермен шектелмейді.

194. Қоғам қызметкерлерге еңбекақы төлеудің нысандары мен жүйесін дербес айқындайды.

195. Қоғам қызметкерлері Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес әлеуметтік және медициналық сақтандыруға және әлеуметтік қамсыздандыруға жатады.

196. Қоғам барлық жұмыс істейтіндерге қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз етуге міндетті және қызметкерге мертігуден немесе өзге де зақымданғаны үшін, денсаулыққа келтірілген зиян үшін заңдарда белгіленген тәртіппен жауапты болады.

32. Қоғамның филиалдары (өкілдіктері)

197. Қоғам Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген тәртіппен заңды тұлғалар болып табылмайтын және олар туралы ереженің негізінде Қоғамның атынан және оның тапсырмасы бойынша әрекет ететін филиалдар (өкілдіктер) құруға құқылы.

198. Қоғам филиалдарға (өкілдіктерге) өз мүлкі есебінен негізгі және айналым қаражатын береді, олар филиалдың жеке балансында және тұластай қоғамның балансында ескеріледі.

199. Филиалдардың (өкілдіктердің) қызметін басқаруды Басқарма Төрағасы – Қоғам ректоры тағайындағы тұлғалар жүзеге асырады. Филиалдар мен өкілдіктердің басшылары қоғам берген сенімхат негізінде әрекет етеді.

200. Филиалдардың (өкілдіктердің) құрылымын, штат санын және штат кестесін Басқарма Төрағасы – Қоғам ректоры бекітеді.

201. Қоғам атынан филиал қызметкерлерімен еңбек шартын қоғамның ішкі құжаттарында айқындалған тәртіппен филиал директоры жасайды.

202. Филиалдардың қызметкерлері қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында айқындалған тәртіппен аттестаттаудан өтеді.

33. Қоғамды қайта ұйымдастыру және тарату

203. Қоғам Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша не Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де негіздер бойынша қайта құрылуы немесе таратылуы мүмкін.

204. Қоғамды қайта құру және тарату тәртібі Заңмен және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерімен реттеледі.

205. Қайта құрылған Қоғамның мүліктік құқықтары мен міндеттері жаңадан құрылған заңды тұлғага қосылған, біріктірілген және қайта құрылған кезде – өткізу актісіне сәйкес, бөлінген және бөліп шығарылған кезде – бөлу балансына сәйкес ауысады.

Өткізу актісі мен бөлу балансында қайта ұйымдастырылған Қоғамның барлық кредиторлары мен борышкерлеріне қатысты, оның ішінде Тараптар дауласкан міндеттемелерді қоса алғанда, барлық міндеттемелері бойынша құқықтық мирасқорлық туралы ережелер болуға тиіс.

206. Қоғам таратылған кезде оның мүлкін тарату комиссиясы заңнамада белгіленген тәртіппен таратады.

207. Жалғыз акционер таратылатын Қоғамның білімалушыларының басқа білім беру ұйымдарындағы оку жылын аяқтауы бойынша шаралар қабылдауға міндетті.

208. Қоғам таратылған кезде кредиторлармен есеп айырысдан кейін қалған мүлік Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімінде көрсетілген тұлғага берілуі керек.

34. Қорытынды ережелер

209. Жалғыз акционер мен Қоғам арасындағы барлық қатынастар осы Жарғымен, Қоғамның ішкі тәртіп құжаттарымен және Қазақстан Республикасының заңнамасымен реттеледі.

210. Акционер, Директорлар кенесі мүшелері және атқарушы орган арасындағы Қоғам қызметіне байланысты келіспеушіліктер, егер оларды шешу мүмкін болмаса, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес сот тәртібімен шешіледі.

211. Осы Жарғы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен тіркелген күнінен бастап күшіне енеді. Қоғамның жарғысына өзгертулер мен толықтырулар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен енгізіледі.

212. Егер осы Жарғының ережелерінің кез келгені жарамсыз болса, бұл Жарғының басқа ережелеріне әсер етпейді.

213. Осы Жарғыда көзделмеген барлық басқа жағдайларда, Қоғам өз қызметінде Қазақстан Республикасының қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерінің ережелерін басшылыққа алады.

Комитет төрағасы

Б. Тәшенов